

₹951.46 కోట్లు
నీటికి ఈ ఏడాది బడ్జెట్లో కేటాయింపు స్వల్పంగా తగ్గింది. గత ఏడాది 988.86 కోట్లను కేటాయించగా, ఈ సారి 951.46 కోట్లను ఇవ్వారు.

పేదల వ్యతిరేక బడ్జెట్ను కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టింది. ఇది రాజకీయ పక్షపాతంతో కూడిన బడ్జెట్. రాష్ట్రాల ప్రయోజనాలను విస్మరించిన మోదీ సర్కారు.. ఎన్డీఏ భాగస్వాములను సంతృప్తిపరిచేలా ఈ బడ్జెట్ను రూపొందించింది. - మమతా బెనర్జీ, బెంగాల్ సీఎం

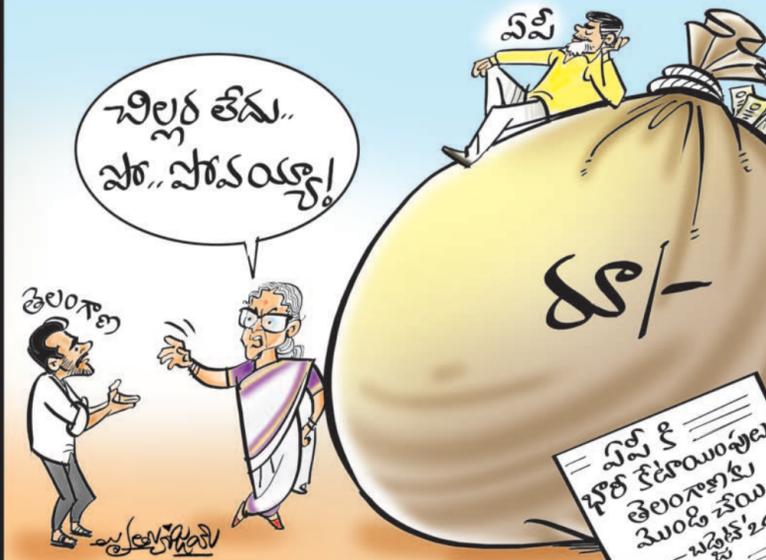
టిలికం శాఖకు 1.28 లక్షల కోట్లు

న్యూఢిల్లీ: కేంద్ర బడ్జెట్లో వివిధ టెలికం ప్రాజెక్టులు, ప్రభుత్వ రంగ సంస్థలకు రూ.1.28 లక్షల కోట్లు కేటాయించగా, అందులో బీఎస్ఎన్ఎల్, ఎటీఎస్ఎల్ కే లక్ష కోట్లకుగా ఇవ్వనున్నారు. అందులో బీఎస్ఎన్ఎల్ ఆరు నీకరణ, పునర్నిర్మాణానికి 82.916 కోట్లు వెచ్చిస్తారు. అలాగే టెలికం గేర్ తయారీ రంగానికి ప్రోత్సాహాన్ని అందించేందుకు మడర్ బోర్డులు (ఓం టెడ్ సర్క్యుల్ బోర్డులు) దిగుమతులను సులభంగా చేయాలని నిర్ణయించింది. దేశవ్యాపీ టెలికం పరికరాల తయారీని ప్రోత్సహించేందుకు ట్రింటెడ్ సర్క్యుల్ బోర్డు అసెంబ్లీపై టెక్నో కృషి ద్వారా 10 నుంచి 15 శాతానికి వినియోగం చేయించింది. న్యూఢిల్లీ: ఎన్డీఏ రక్షణ, అంతరిక్ష, టెలికం, ఎలక్ట్రానిక్స్ రంగాల్లో వినియోగం చేయించింది. కాబట్టి, కోట్ల 25 రకాల ఖనిజాలపై కృషిపై సుంకం నుంచి పూర్తి మినహాయింపు ప్రకటించింది.

ఎపీ, బీహార్ల బడ్జెట్!

• టీడీపీ, జేడీయూ అధికారంలో ఉన్న ఆ రెండు రాష్ట్రాల బడ్జెట్లో పెద్దపేటలు
• మిత్రపక్షాలను కాపాడుకునేందుకు మోదీ సర్కారు తాపత్రయం
• విపక్ష రాష్ట్రాలకు మొండిచేయి
• వేతనజీవులకు దక్కని ఊరట
• ఆపరం, గ్యాస్, ఎరువులపట్టిక కోత
• బంగారం, వెండిపై సుంకం తగ్గింపు

న్యూఢిల్లీ, జూలై 23: కేంద్ర బడ్జెట్-2024-25ను ఆర్థిక శాఖ మంత్రి నిర్మలా సీతారామన్ మంగళవారం పార్లమెంటులో ప్రవేశపెట్టారు. లోక్సభ ఎన్నికల తర్వాత ప్రవేశపెట్టిన మొదటి బడ్జెట్లో ఎన్నికల ఫలితాల ప్రభావం స్పష్టంగా కనిపించింది. కేంద్రంలో ఎపీ ప్రభుత్వం ఏర్పాటుకు కీలకంగా ఉన్న టీడీపీ, జేడీయూ అధికారంలో ఉన్న ఆంధ్రప్రదేశ్, బీహార్ రాష్ట్రాలకు బడ్జెట్లో చాలా ప్రాధాన్యం దక్కింది. మిత్రపక్షాలను కాపాడుకోవాలనే టీడీపీ తాపత్రయం బడ్జెట్లో ప్రతిబింబించింది. బీజేపీ పాలిత రాష్ట్రాలకు పెద్ద పీట వేసిన కేంద్రం.. విపక్షాల పాలిస్తున్న రాష్ట్రాలకు మాత్రం మొండిచేయి చూపించింది. తెలంగాణ సహా కొన్ని రాష్ట్రాల పేర్లు కూడా బడ్జెట్ ప్రసంగంలో నిర్మలా సీతారామన్ నోటి వెంటి వినవడలేదు. ఇక, ఎన్నికల తర్వాత మోదీ సీనియర్ మంత్రులను ప్రధాన కార్యదర్శిని నిర్మలా సీతారామన్ పదేపదే తర్వాత ఉన్నత పదవులకు నియమించేందుకు బడ్జెట్లో నిబంధనలు చేర్చారు. ఉన్నత పదవులకు నియమించేందుకు బడ్జెట్లో నిబంధనలు చేర్చారు. ఉన్నత పదవులకు నియమించేందుకు బడ్జెట్లో నిబంధనలు చేర్చారు.

వేతనం, ఒకవైపు గ్రామీణాభివృద్ధికి, భూసంస్కరణలకు కొంత ప్రాధాన్యత దక్కినా వ్యవసాయ రంగానికి మాత్రమే కావడం ప్రోత్సాహం దక్కలేదు. పాత పథకాలకు ఆరే బీజేపీ ప్రభుత్వం ఎట్టకేలకు దృష్టి సారించి నట్టు కనిపిస్తున్నది. ఉన్నత పదవులకు నియమించేందుకు బడ్జెట్లో నిబంధనలు చేర్చారు. ఉన్నత పదవులకు నియమించేందుకు బడ్జెట్లో నిబంధనలు చేర్చారు. ఉన్నత పదవులకు నియమించేందుకు బడ్జెట్లో నిబంధనలు చేర్చారు.

అమరావతి నిర్మాణానికి రూ.15,000 కోట్లు

- బడ్జెట్లో ఏపీకి పెద్దపేటలు
- వోలవరం ప్రాజెక్టుకు పూర్తిగా సహకారం
- వెనుకబడిన ప్రాంతాల అభివృద్ధికి నిధులు
- 'పూర్వోదయ' ప్రాజెక్టులో ఆంధ్రకు చోటు
- పాలకొండ లభ్యమైంది ప్రత్యేక కేటాయింపులు

అమరావతి, జూలై 23: కేంద్ర బడ్జెట్లో ఆంధ్రప్రదేశ్లో పారిశ్రామిక అభివృద్ధికి పెద్దపేట వేసింది. రాజధాని అమరావతి నిర్మాణం సహా ఆంధ్రప్రదేశ్ పునర్నిర్మాణం పట్టణంలోని హామిల అమలుకు కేంద్రం బడ్జెట్లో చోటు కల్పించింది. రాష్ట్ర రాజధాని అవసరాన్ని తాము గుర్తించామని, ఇందుకోసం బహుముఖ అభివృద్ధి సంస్థల ద్వారా ప్రత్యేక ఆర్థిక సహకారాన్ని అందిస్తామని కేంద్ర ఆర్థిక శాఖ మంత్రి నిర్మలా సీతారామన్ ప్రకటించారు. ఈ ఆర్థిక సహకారంలో రాజధాని నిర్మాణానికి రూ.15,000 కోట్లు, రానున్న సంవత్సరాల్లో అదనపు నిధులు ఏర్పాటు చేస్తామని ఆమె తెలిపారు. పోలవరం ప్రాజెక్టుకు నిధులు ఇచ్చేందుకు, ప్రాజెక్టును విస్తరించేందుకు తమ ప్రభుత్వం పూర్తిగా కట్టుబడి ఉందని చెప్పారు.

కేంద్రానికి కృతజ్ఞతలు: చంద్రబాబు నాయుడు
బడ్జెట్లో ఆంధ్రప్రదేశ్కు నిధుల కేటాయింపు పట్ల ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు నాయుడు హృదయ వ్యక్తం చేశారు. 'కేంద్ర బడ్జెట్లో రాష్ట్ర అవసరాలు గుర్తించి, రాజధాని, పోలవరం, పారిశ్రామిక, వెనుకబడిన ప్రాంతాల అభివృద్ధి ప్రత్యేక దృష్టి సారించినందుకు ప్రధాని మోదీ, ఆర్థిక మంత్రి నిర్మలా సీతారామన్లను ఏపీ ప్రజల పక్షాన కృతజ్ఞతలు' అంటూ ఆయన 'ఎక్స్'లో పోస్ట్ చేశారు. ఇక బడ్జెట్ కేటాయింపులపై సంతోషాన్ని వ్యక్తం చేసిన మంత్రి నారా లోకేశ్.. ఇది ఏపీకి సరికొత్త సూర్యోదయమని, ఏపీ చరిత్రలో ప్రత్యేకమైన రోజు అని పేర్కొన్నారు.

ధరలు తగ్గేవి.. పెరిగేవి ఇవి

వసూళ్లు		వ్యయం	
రెవెన్యూ	మూలధనం	రెవెన్యూ	మూలధనం
23,83,206	26,32,281	7,40,025	10,00,961
26,99,713	31,29,200	9,50,246	11,11,111
18,09,951	18,70,816		
17,90,773	16,91,312		
34,53,132	35,02,136		
35,40,239	37,09,401		

ధరలు తగ్గేవి: బంగారం, వెండి, ప్లాటినమ్, క్యాన్సర్ ఔషధాలు, మొబైల్స్, మొబైల్ ఫ్రొంటెడ్ సర్క్యూయట్ బోర్డ్ (సీసీడీఎం), మొబైల్ ఫాన్స్, లోయ్యలు, చేపల దాణా, లెడర్, ఫుడ్ బేగ్, మెడికల్ ఎక్స్-రే యంత్రాల్లో వినియోగించే ఎక్స్-రే ట్యూబ్లు, ఫ్లాట్ ప్యానల్ డిజిటల్, మిడల్ రిజల్యూషన్ డైస్లెస్ నెడ్, ఆక్సిజన్ ట్రీ చూపర్, సెల్ ఫోన్, బ్లీస్టర్ కాపర్, సిజెల్ కాఫ్ డి వంటి పారిశ్రామిక, ఎలక్ట్రానిక్స్ రంగంలో వినియోగించే 25 రకాల ఆరుదైన ఖనిజాలు, బ్రాడ్ స్ట్రీమ్, పాలిటాప్ వార్ని, సోలార్ ప్యానెల్స్.

ధరలు పెరిగేవి: టెలికం రంగంలో వినియోగించే సీసీడీఎం పరికరాలు, మదర్ బోర్డులు, నాన్ బయోడి గ్రేడ్ బల్బ్ ఫ్లాస్కెట్, అమోనియం నైట్రేట్.

బడ్జెట్ కేటాయింపులు.. దేశానికి ఎంత? (రూ. కోట్లలో)

మిల్కీలు	11,62,940	విద్య:	1,25,638
రవాణా	5,44,128	ఐ.టి. టెలికం:	1,16,342
రక్షణ	4,54,773	శైక్షణ:	89,287
సామాజిక	3,81,175	పైసాన్స్:	86,339
గ్రామీణాభివృద్ధి	2,65,808	విద్యుత్తు:	68,769
రాష్ట్రాలకు నిధులు	3,22,787	ఇతరాలు	1,44,477
పంచెట్టు:	2,43,296		

బడ్జెట్ సంక్షిప్త స్వరూపం

సంవత్సరం	నాణ్యత గణాంకాలు	సంవత్సరం	సంవలించిన లంచనాలు
2022-23	2023-24	2023-24	2024-25
(నాణ్యత గణాంకాలు)	(బడ్జెట్ లంచనాలు)	(బడ్జెట్ లంచనాలు)	(బడ్జెట్ లంచనాలు)

బీహార్ కు భారీ కేటాయింపులు

రహదారులకు రూ.26,000 కోట్లు
రూ.21,400 కోట్లతో వర్షపాతం
వరద నివారణకు 11,500 కోట్లు
గయలో ఇండస్ట్రయల్ కాలనీ
సర్కారు కేంద్రంగా నలం ప్రాంతం
కొత్త ఎయిర్పోర్టులు, వైద్యకాలనీలు
బీహార్ రాష్ట్ర బడ్జెట్ను తలపించేలా కేంద్ర బడ్జెట్లో కేటాయింపులు

న్యూఢిల్లీ, జూలై 23: కేంద్ర బడ్జెట్లో బీహార్ రాష్ట్రంపై బీహార్ సర్కారు వరాల ఇల్లు కురిపించింది. బీహార్లో అధికారంలో ఉన్న జేడీయూ ఎంపీల మద్దతుపై ఆధారపడి నడుస్తున్న కేంద్ర ప్రభుత్వం ఆ రాష్ట్రానికి నిధుల వరద పారించింది. తెలంగాణ సహా అనేక రాష్ట్రాల పేర్లు ప్రస్తావన కూడా లేని బడ్జెట్లో బీహార్కు మాత్రం కేటాయింపుల్లో కేంద్రం ప్రాధాన్యతను ఇచ్చింది. వచ్చే ఏడాది అసెంబ్లీ ఎన్నికల జరగనున్న ఈ రాష్ట్రానికి అనేక ప్రాజెక్టులు కేటాయించింది. కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి తన రాష్ట్రానికి భారీగా నిధులు తీసుకు రావడంతో జేడీయూ అధినేత నీతికే కుమార్ విజయవంతమయ్యారు.

రోడ్లకు రూ.26,000 కోట్లు
బీహార్లో జాతీయ రహదారుల నిర్మాణానికి కేంద్రం పెద్ద ఎత్తున నిధులను కేటాయించింది. పట్నా - పుర్ణియా, బకర్గ - భాగల్ పూర్ జాతీయ రహదారులు, బోధ్ గయా - రాజ్ గిర్ - వైశాలి - దర్భంగ ఎక్స్ప్రెస్ వై, బకర్గ వద్ద గంగానదిపై కొత్తగా రెండు లేన్ల వంతెన నిర్మాణం వంటి పనులకు బడ్జెట్లో

సంతోషంగా ఉన్నా: నీతికే కుమార్
కేంద్ర బడ్జెట్లో బీహార్కు ప్రాధాన్యం ఇవ్వడంపై బీహార్ సీఎం నీతికే కుమార్ హృదయ వ్యక్తం చేశారు. మంగళవారం బీహార్ అసెంబ్లీ ప్రాంగణంలో ఆయన మాట్లాడుతూ.. 'మేము బీహార్కు ప్రత్యేక ప్రాధాన్యతను కేంద్రం కోరగా, అది ప్రభుత్వాన్ని కోరారు. కానీ, సాంకేతిక కారణాల వల్ల అది సాధ్యం కాలేదు. అయితే, కేంద్రం నుంచి ఇలాంటి మోడర్నైజేషన్లు, పునర్నిర్మాణాలు, వైద్య కళాశాలలు, క్రీడా మౌలిక సదుపాయాలను సైతం కల్పించనున్నట్లు నిర్మలా సీతారామన్ ప్రకటించారు. బీహార్ అభివృద్ధికి వివిధ అభివృద్ధి సంస్థల నుంచి ఆర్థిక సహకారాన్ని అందిస్తామని చెప్పారు.

బీహార్ ప్రజలను అవమానించొద్దు: తేజస్వీ
బీహార్కు కేటాయింపులపై ప్రతికూల ఆర్డీడీ వేత తేజస్వీయూడవ్ అసంతృప్తి వ్యక్తం చేశారు. సాధారణంగా ఇచ్చే కేటాయింపులనే ఆసాధారణంగా చూపించి బీహార్ ప్రజలను అవమానించొద్దని పేర్కొన్నారు. ప్రత్యేక హోదా డిమాండ్ నుంచి ఒక్క అంగుళం కూడా వెనక్కు తగ్గోమని ఆయన స్పష్టం చేశారు.

పసిడిపై సుంకం తగ్గింపు

హైదరాబాద్, జూలై 23 (సమస్త తెలంగాణ): బంగారం, వజ్రాలు, ప్లాటినమ్ వంటి ఖనిజాలపై అధికారంపై టెక్నో కృషి ద్వారా 10 నుంచి 15 శాతం నుంచి 8 శాతానికి తగ్గించింది. ప్లాటినమ్, పల్లడియం, ఓస్మియం, రుదీనియం, రిదీనియంపై 15.4 శాతం ఉన్న సుంకాన్ని 6.4 శాతానికి కుదించింది. మొబైల్స్, ఫాన్లపై కృషిపై సుంకాన్ని 15 శాతానికి తగ్గించడంతో వాటి ధరలు కూడా తగ్గనున్నాయి.

భూములకు ఆధార్ నంబర్ పట్టణ భూ రికార్డుల డిజిటలైజేషన్

న్యూఢిల్లీ, జూలై 23: గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో భూములకు విశిష్ట గుర్తింపు నంబర్ లేదా 'భూ-ఆధార్' నంబర్ కేటాయిస్తామని, పట్టణ ప్రాంతాల్లో భూమి రికార్డులను డిజిటలైజేషన్ చేస్తామని కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రకటించింది. ఆర్థిక మంత్రి నిర్మలా సీతారామన్ మంగళవారం లోక్ సభలో ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెట్లో పట్టణ భూ సంస్కరణలను ప్రతిపాదించారు. పట్టణ, గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో ఈ భూ సంస్కరణలను అమలు చేసేందుకు రాష్ట్రాలలో కలిసి పనిచేస్తామని చెప్పారు. వచ్చే ఏడాది డిసెంబర్ ఈ సంస్కరణలను పూర్తి చేయడంలో రాష్ట్రాలను ప్రోత్సహించడానికి ఆర్థిక సాయం అందజేస్తామని తెలిపారు. 'గ్రామీణ, పట్టణ ప్రాంతాల్లో చేపట్టబోయే సంస్కరణల్లో 1. భూ యాజమాన్యం, ప్రణాళిక, నిర్వహణ, (2) పట్టణ ప్రణాళికలో భూములకు విశిష్ట గుర్తింపు నంబర్ లేదా 'భూ-ఆధార్' నంబర్ కేటాయిస్తామని, పట్టణ ప్రాంతాల్లో భూమి రికార్డులను డిజిటలైజేషన్ చేస్తామని కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రకటించింది.

12 ఇండస్ట్రయల్ పార్కుల అభివృద్ధి

న్యూఢిల్లీ, జూలై 23: తయారీ రంగానికి మరింత ఊత్సాహం దేశవ్యాప్తంగా 12 ఇండస్ట్రయల్ పార్కులను అభివృద్ధి చేయనున్నట్లు కేంద్రం కోత్ బడ్జెట్లో ప్రకటించింది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలను, ప్రైవేటు రంగం భాగస్వామిగా, ఉన్నతీకరణ, పన్ను యాజమాన్యానికి సంబంధించి ఐటీ అధికారిక వ్యవస్థను ఏర్పాటు చేస్తామని పేర్కొన్నారు. ఈ చర్యల ద్వారా పట్టణ స్థానిక సంస్థల ఆర్థిక పురోభివృద్ధికి దోహదం చేస్తామని చెప్పారు.

ధీర్జీ కేంద్రం మళ్లీ ద్రోహం

మాది దేశంలోనే అభివృద్ధి చెందిన రాష్ట్రం. ప్రతి ఏటా రూ.2 లక్షల కోట్లు ఆదాయం పన్ను కింద, 25 వేల కోట్లు సెంట్రల్ బీజేపీ కేంద్ర కడుతున్నాయి. రూ.32 లక్షల కోట్లు కేంద్రానికి ఇస్తున్న మేము బడ్జెట్లో కేవలం 0.4 శాతం మైన 20 వేల కోట్లు కేటాయింపులను అడిగారు. కానీ వారు అదనంగా ఎలాంటి నిధులు ఇవ్వలేదు. ఈ 11 ఏండ్ల కాలంలో మోదీ ప్రభుత్వం ధీర్జీ చేసిన దేమీ లేదు. చేసినట్లు మీరు నిరూపించగలరా? ఈ బడ్జెట్లో బీజేపీ ప్రభుత్వం మరోసారి పవిత్ర ప్రదర్శించింది.
-ధీర్జీ మంత్రి